

Udsigt til Frugt af samme. Dette have vi fundet at være Udkastets Hovedtanke, og vi have ønsket at bidrage Vort til, ved skarpere, mere garanterende Bestemmelser at bringe den paatænkte Institution i en Form, hvor den maatte findes end mere skiftet til at tjene som Grundsteen for et evangelisk Friheds- og Selvstændigheds-Liv i Følkets Menigheder.

Efter den i § 1 indeholdte Bestemmelse skulle Menighedsraad, som hidtil ere blevne oprettede i Henshold til Circulaire af 24de September 1856, ikke i deres nu bestaaende Form have Afgang til de i denne Lov fastsatte Rettigheder. Det nævnte Circulaire aabner vistnok vidt Spillerum i Henseende til Menighedsraadenes Tilblivelse; paa mange, maaskee de fleste, Steder ere de blevne dannede efter Anmodning og Opfordring af Sognepræsten uden egentlig Medvirken fra Menighedernes Side, alene med et Samtykke under en eller anden Form. Saaledes opstaaede Menighedsraad kunne unægtelig ofte nærme sig sa stærkt til den private Charakter, at en Fordring paa lovbestemte Rettigheder ikke kan gjøres gjældende for dem, og Betingelsen, at de, for at faae Afgang til disse, først maa ombannes efter denne Lovs Indhold, maa forsaavidt erkjendes at være vel begrundet. Men paa den anden Side fortjener Bestræbelsen at paaskønnes, som er bleven anvendt for, ofte under ikke ringe Vanskeligheder at faae en Begyndelse gjort ad den i Circulairet af 1856 anviste Vej, og det turde, efter Udvælgets Mening, være i Sagens velforstaede Interesse at lade de tidligere paa forskjellig Maade opstaaede Menighedsraad gaae i lige Lod med dem, der herefter blive dannede ved lovbestemt Valg, naar de give sig ind under Lovens Bestemmelser angaaende Forpligtelser og Virksomhed. For Menighederne staaer Veien aaben, hvor der maatte være Dufte derom, til at forlange en Omdannelse, hvorved der bliver tilfikkret dem en selvstændig Medvirken. I ethvert Tilfælde vil den opstaaende Anomali være indskrænket til en kortvarig Overgangstilstand, dersom det fremsatte Endringsforslag tages til Følge, hvorefter de paagjæl-

dende Menighedsraad skulle være undergivne Lovudkastets Regler for den succesfulde Fornyelse.

Det har ganske vist sin Mislighed, at et almindeligt Menighedsønske skal kunne være udsat for at strande paa „en eller anden sær Anstuelse hos Præsten eller Biskoppen“ (Motiverne S. 14); og det er ifølge denne Betragtning af Sagen, at, efter § 2, Kirkeministeriet skulde træde imellem som øverste Instans. Naar der imidlertid hensees til Virkeligheden, troer Udvælget at maatte med Motiverne (sammest.) holde fast derved — som „nødvendig Betingelse for, at et Menighedsraad kan faae den rette Indgang, navnlig saalænge Institutionen er ny“ —, at Præst og Menighed mødes i Duflet om Dpretellen; men, for at det skal blive fuldt Alvor med denne Fordring, vil Sagen ikke kunne falde ind under høiere Afgjørelse. Det synes Udvælget rigtigst, her at standse ved den mæglende Indskydelse af de kirkelige Foresatte.

§ 3 anviser Fremgangsmaaden ved Spørgsmaal om Omdannelse af de allerede bestaaende Menighedsraad i Tilfælde af et fremsøgt Dufte enten fra Præstens eller fra Menighedsraadets Side. Men et tredie Tilfælde er ikke alene tænkeligt, men turde ogsaa være det hyppigst forekommende: at Duflet ikke udgaaer fra de tvende nærmest vedkommende Parter, men fra Menighedens egen Midte. En Tilføielse i denne Retning er foreslaaet.

Naar § 4 giver familige Geistlige i Pastoratet Plads i Menighedsraadet, er der neppe tænkt paa de Tilfælde, hvor en Capellan er ansat paa eget An- og Tilsvær. Denne indtager i alle Embedsforhold Sognepræstens Sted, vil altsaa ogsaa indtage det i Menighedsraadet; og det synes da at være den naturlige Følge, at Sognepræsten ikke vil kunne indtræde i samme uden ifølge Valg. — Efter samme Paragraph skal der kunne foregaae Forandring i Antallet af Menighedsraadets Medlemmer efter Raadets Dufte og med Biskoppens Samtykke, „eller“ — føies der til — „hvor dette nægtes, med Indvilligelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.“ Ved en Sag af saa underordnet Betydning synes der